

## ETKİNLİKLER - 17

## Yansıma Sözcükler

Doğadaki cansız varlıkların, hayvanların, makinelerin çıkardığı seslerin taklit edilmesiyle oluşan sözcüklere **yansıma** denir.

- Sular şırl şırl akıyor.

**Etkinlik A:** Aşağıdaki sözcüklerden yansıma sözcükleri işaretleyelim.

havlama

aşağı yukarı

şırl şırl

akarsu

fokur fokur

ileri geri

ok

tik tak

sessizlik

cızırtı

çıtırtı

ses

fısıltı

fırın

arı

vızır vızır

kedi

miyavlama

zırlı

zil

oynamak

şıkır şıkır

gıcır

tekerlek

kapıya

tıkırtı

müzik

hışır

ayıplama

hapşırma

gıcırdamak

araba

horul horul

uyumak

tabanca

pat



**Etkinlik B:** Yansıma sözcüklerinin olduğu cümleleri işaretleyelim.

Çorba fokur fokur kaynıyordu.

Kapının önünde saatlerce bekledim.

Tamir olduktan sonra çamaşır makinesi tıkr tıkr çalıştı.

Kapı gıcırdamasın diye yağ döktük.

Saatten çıkan tik tak seslerinden uyuyamadım.

Kuzular karşıdan gelen koyunlara doğru koşarak gittiler.

Mangaldaki cız bız sesini sevmeyen var mıdır?

Annem ateşim çıkınca sabaha kadar uyumamış.

Motosiklet yanımızdan vın diye geçti gitti.

**Etkinlik C:** Verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y bölümünü işaretleyelim.

Hayvanların çıkardıkları sesler yansıma sözcükleri olmaz. D  
Y

Gıcırta yansıma sözcüktür. D  
Y

Yansıma sözcükler ikileme görevinde kullanılmaz. D  
Y

Makinelerin çıkardıkları sesler yansıma sözcükleri olmaz. D  
Y

Yansıma sözcükler cümlenin her yerinde bulunabilir. D  
Y

İnsanlara özgü yansıma sözcükler yoktur. D  
Y

ANALİZ YAYINLARI

**Etkinlik D:** Verilen cümleleri uygun şekilde eşleştirelim.

Doğadaki cansız varlıkların çıkardığı seslerin 1

Güneş pırl pırl parlıyordu. Cümlesinde kulağa ses 2

Yansıma sözcük olabilmesi için 3

Gece uykudaki "horuldama" sesi 4

..... taklit edilmesi ile oluşan sözcüklere yansıma sözcükler diyoruz.

..... yansıma sözcüktür.

..... gelmediği için yansıma sözcük yoktur.

..... kulağımıza ses gelmesi gerekir.

## ETKİNLİKLER - 18

## İkileme Sözcükler

Cümlede anlamı pekiştirmek amacıyla kurulan söz öbekleridir.

1. Aynı sözcüğün yinelenmesiyle oluşanlar (gümür gümür)
2. Eş anlamlı sözcükler ya da yakın anlamlı sözcüklerle oluşanlar( akıllı uslu)
3. Zıt anlamlı kelimelerle oluşanlar (gece gündüz)
4. Biri anlamlı biri anlamsız sözcüklerle oluşanlar (yarım yamalak)
5. İki de anlamsız sözcüklerle oluşanlar (ıvır zıvır)

**Etkinlik A:** Verilen söz öbeklerinden ikileme sözcük olanları işaretleyelim.

güzel güzel	güzellikle	uslu uslu	sessiz
sabahtan	sabah sabah	büyükçe	büyük büyük
sabaha karşı	gece gündüz	gümbür gümbür	fokur fokur
git gel	gelecek misin	irili ufaklı	değişik
arkadaş	eş dost	karışık	ileri geri
bata çıka	bataklık	değersiz	para pul
çocuklar	çoluk çocuk	mal mülk	varlıklı
abur cubur	gereksiz	eksik	yarım yamalak
anlamsız	ıvır zıvır	ayan beyan	açıkça
uzun uzun	kısacık	sabah akşam	gün boyu

**Etkinlik B:** İkileme sözcüklerinin olduğu cümleleri işaretleyelim.

- Öğretmenimiz derste abuk subuk konuşmayalım diye bizi uyardı.
- Sınıfımız o kadar sessizdi ki, kimseden ses seda çıkmıyordu.
- Dedem gelirken köy yumurtası getirmişti.
- Düzenli uykunun sağlıklı yaşam için önemli olduğunu öğrendim.
- Çocuk çocuk hepimiz piknik alanına ulaştık.
- Nöbetçi öğretmen, öğretmenimiz gelinceye kadar uslu uslu beklememiz gerektiğini söyledi.
- Rüzgar şiddetli esince ağacın dalları kırıldı.
- Ramazan bayramında eş dost hepimiz bayramlaşma yerinde yerimizi aldık.
- Abur cubur yemenin sağlıklı beslenme olmadığını bilmeliyiz.
- Karnım çok acıktığı için oyunu yarıda bırakıp eve geldim.

**Etkinlik C:** Verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y bölümünü işaretleyelim.

Zıt anlamlı sözcüklerle de ikileme sözcükler elde edilebilir.	D Y
İkilemeyi meydana getiren sözcükler ayrı yazılır.	D Y
Cümlede ikileme sözcük kullanılırsa anlatım bozukluğu olur.	D Y
İkileme sözcüklerin arasına noktalama işareti konulmaz.	D Y
"abuk subuk" gibi anlamsız sözcüklerle ikileme sözcük olabilir.	D Y
İkileme sözcükler aynı sözcüğün tekrar edilmesi ile de olur.	D Y

ANALİZ YAYINLARI

**Etkinlik D:** Aşağıda ikileme sözcükler ile ilgili verilen eşleştirmeyi uygun şekilde yapalım.

İkileme sözcükler cümlede anlamı pekiştirmek	1
İkileme sözcüklerinde sözcükler genellikle	2
İkileme sözcükler daima ayrı yazılır ve ikilemelerin arasına	3
İkilemeler, birbirine benzeyen sözcüklerin art arda	4
..... virgül işareti konulmaz.	
..... amacıyla kurulan söz öbekleridir.	
..... yer değiştirmez. Kalıplaşmış şekilde durur.	
..... yinelenmesiyle oluşan söz gruplarıdır.	